

*Mημεῖον ἐγερθὲν ἐν Νοβοτορόβῳ πρὸς ἀδρασιν τῆς χριστοῦ διάρκειας
τῆς Ῥωσίας.*

Σούζερωφ, Βάρκλας, De Tolli, Κούτουσωφ, Διέζις;
Πάσκευζ.

Οἱ συγγρατεῖς καὶ οἱ καλλιτέχναι κλείουν τὴν σειρὰν, οἱ πλεῖστοι τῆς νέας ἐποχῆς, Λομονόσωφ, Κρίλωφ ὁ μυθοποιός, Καραμπίνος ὁ ἱστορικός, Ίουκόφσκης, Γριβόεδωφ, Λέρμοντωφ, Πούσκιν, Γόγολος οἱ ποιηται· Γλίγκας καὶ Βορτοφιάνσκις οἱ μουσικοὶ συγγραφεῖς, Βρύλωφ ὁ ζωγράφος.

Η ΙΑΣΜΗ ΤΟΥ ΦΙΓΛΙΝΟΥ.

(Ἐκ τῶν τοῦ Edouard Laboulaye.)
(Συνέχεια: ίδια συλλ. 307 καὶ 308.)

— — —

— .

Η ἡμέρα ἡτο ὥραίσα καὶ θερμή ἐξηλθεῖ δὲ διὰ νὰ γευθῶ καλλίτερον τὴν ἐλευθερίαν μου. Συνήθως δὲ περιηγητὴς δὲν ἔχει ἐλευθερίαν, διότι δουλένεται ὑπὸ τῆς περιφρέγεις. Πρέπει, μάλιστα ἐν Ἰταλίᾳ, πρέπει νὰ βλέπῃ ἀκαταπαύστως, καὶ νὰ κυνράζῃ καὶ τὸ

πνεῦμα καὶ τοὺς διφθελυμούς. Καὶ δύως εἶναι γλυκύτατον πρᾶγμα τὸ νὰ περιπατῇ τις ἀσκόπως, νὰ χαίρεται τὸν ἥλιον τοὺς ἀγροὺς καὶ μάλιστα τὸν ἔχυτὸν του. Εὐλόγως δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι καταγινόμεθα πάντοτε πῶς; νὰ ἀποφύγωμεν ἡμεῖς αὐτοὶ ἡμᾶς; αὐτοὺς ὅτι καὶ αὐτὸς τὸ ταξείδιον εἶναι τρόπος διὰ νὰ λησμονήσωμεν τὸν ἔχυτὸν μας πέρισσότερον. Δὲν ἔχωμεν τόσην φιλοσοφίαν διστε νὰ τολμήσωμεν νὰ τὸν κυττάξωμεν ἀτενῶς· καὶ δύως δὲν θὰ ἡτο κακὸν νὰ τὸν ἐγνώριζαμεν διλίγον, ἔστω καὶ διὰ νὰ μάθωμεν μόνον τὸ πῶς δεῖξῃ ἡ πῶς ἀποθνήσκειν.

Ἀνέβην τὸν πρῶτον λόφον τὸν ὄποιον ἀπήντησα, συλλέγων τὰ δινθη τῆς ὁδοῦ, παρατηρῶν ἀγνωστον καλλιέργειαν, θυμαράζων τὸν ἐστρεβλωμένον κορμὸν τῶν παλκιῶν ἐλαιοδένδρων καὶ τὰ γλαυκά των φύλλων πεστὰ πρασίνων καρπῶν, ἐνίστε δὲ καὶ εἰς τὸ παρελθὸν ἀνατρέγων καὶ θεωρῶν τὸν οὐρανόν. Μικρὸν κατὰ μικρὸν ἐθερμάνθην, διδρῶς ἔσταζεν ἀπὸ τὸ μέτωπόν μου, μάτην δεῖξητουν διλίγον αικάν διὰ ν' ἀναπαυθῶ, ὅταν ἀπήντησα καλὴν γυναικα βόσκουσαν περὶ τὸ μονοπάτιον ὃνον θηλυκὴν τὴν ὄποιαν ἐσκέπαζον κακῶς κατὰ τοῦ ἥλιου καὶ τῶν μυιῶν ῥάκη τινά.

Η μοιρα μὲν πρόσφερεν ἐν ταύτῳ ὑποζύγιον καὶ διηγόν· ὀφελούμενος δὲ πότε τῆς τύχης, συνεφώνησα εὐθὺς περὶ τοῦ ἀγωγίου. Ήτο εὐτυχίας ἡμέρα διὰ τὴν γραίκην, καὶ ἔχαιρον δυνάμενος νὰ συνομιλήσω μετὰ γυναικὸς, ἥτις διὰ τὴν ἥλικίαν της θὰ ἐγνώριζεν ἐντελῶς τὴν κρυφίαν ἴστορίαν τοῦ Φιγλίνου.

« Κατοικεῖτε εἰς τοῦ ἐρημερίου, μοι εἶπεν Ἀ! κύριε, ἀν δλοι οἱ πλούσιοι τὸν ὠμοίαζαν! Λύτος εἶναι ὁ δίκαιος τοῦ Φιγλίνου! Καὶ η Μαγδαληνὴ ὄμως εἶναι ἀγαθὴ νοικοκυρά καὶ δὲν ἔχει τὸ χέρι της ὅπως τόσοι ἄλλοι. Καὶ η Σάνδρα; νὰ δέμα μερεζέμωρ ἀσπρων καὶ μακιών! Δὲν θὰ ἥναι ἀξιολόγητος ἐκεῖνος ὁ ὄποιος θὰ τὴν ἐπάρῃ.

— Τὴν ζητοῦν πολλοί;

— Ακοῦς λέγει! πρῶτην διαδηρούργος τῆς πόλεως, διόποιος μόνον διαύτην ἀναπνέει. Ἀνθρωπος ἐπιτήδειος, διόποιος θὰ πλουτίσῃ μίαν ἡμέραν. Άλλ' οσον δικηδολευμένος καὶ ἀν ἥντι, ἐσηκώθη πολὺ ἀργά τὴν θέσιν κατέχει ἄλλος ὥραιότερος. »

Ο Μοντάνιος διατις ἐγνώριζε κάλλιστα τοὺς ἀνθρώπους, παρετήρησέ που (1) διτις οὐδὲν ὑπεροπτικώτερον, παρατηρητικώτερον, αὐστηρότερον καὶ σοβαρότερον τοῦ ὄντος ὑπάρχει. Μετὰ μικρὸν ἡσθάνθην τὸ δρῦὸν τῆς παρατηρήσεως ταύτης. Τὸ ζῶον μου ἐφίστατο ἀνὰ πάν τριψάδιον ἀντὶ γαλινοῦ ἢ σχοινίον περὶ τὴν ῥίνα, οὐδὲ καὶ παρατηροῦν ἐφαντεῖτο ὅτι τὸ διέσπιον σφιδρῶς. Τοῦτο μόνον κατώρθουν, ὅτι ἐνίστε ἐστρέφετο περὶ ἔχυτὸν γωρίς νὰ προ-

(1) Essais, 3e éd. Γ', καφ. Η'. De l'art de conférer.

χωρίσῃ βῆμα. Ή γρεῖ παρότρυνε ἐκ τῶν ὄπισθίων τὸ ζῶον ἀπειλοῦσκ αὐτὸ διὰ λόγων ἵσχυρῶν' Λιορίραι dannata, θὰ σὲ σκοτώσω καταρραμένη, τῷ ἐφώναζε· ἀλλ' ἡ ὄνος ἡτο ἀπιστος καὶ δὲν ἀφίει διὰ τοῦτο οὔτε δακνιάν. Εμένομεν ἀκίνητοι καὶ μὴ ἐλπίζοντες νὰ τὰ πρυμνήσωμεν, δταν ἡ γραίκη ἀρπάσσα εἰς τῆς ὁδοῦ χονδρὸν ράνδον ἐκτήπησε τόσον δινατὰ τὸ ζῶον, ὥστε αἰρνης ἀνεχώρησε δρομάτην καὶ μὲ ἀπήγαγε διὰ τῶν ἀγρῶν.

Εἶναι μεστὴ συγκινήσεων εὐχαρίστητις τὸ νὰ τρέχῃ τις δι' ἡροτρικούμενων γαῖαν ἐπὶ ὄντο ἀχαλινώτου καὶ μὴ ἔχοντος σαγμάριον καὶ νὰ πλαγιάζῃ ἐπὶ τοῦ ζώου διὰ νὰ μὴ κρεμασθῇ εἰς κάνενα κλάδον δένδρου· ἐνθυμούμην δὲ μετ' οἴκου τὸν ταλαιπωρὸν Άδεσκαλόμ, δτε ἀνήρ τις σκάπτων ἀνύψως τὴν κεφαλὴν καὶ δρυμήσας πρὸς τὴν ὄντον ἐσταμάτισεν ἡμᾶς εὐθύς.

« Εὐχαριστῷ, Πεππίνε, εὐχαριστῷ υἱέ μου· ἀνέκραξεν ἡ γραίκη, καὶ ἀνατείνασκ τὴν χεῖρα ἐτιμώρησε σκληρῶς τὸ ζῶον, ἐξετηκός διὰ τὴν ἀπροσδόκητον ἀνταμοιβήν.

Ἄκοντας τὸ ὄνομα Πεππίνος, παρετήρησα μετὰ προσοχῆς τὸν σωτήρα μου. Λύτος θὰ βεβαίως διώρκειος κρίνος τῆς Σάνδρας· τούλαχιστον εἰς τὸν βλέποντα δὲν ἐφαίνετο ἀνάξιος τοῦ ὄντορατος. Ήτο νεώτατος, ὑψηλὸς, ισχυντής τὴν κέμην καὶ τοὺς διφθερούς γλαυκούς καὶ γλυκυτάτους ἔχων· θὰ τὸν ἔξελαμβνης χωρικὸν μελοδράματος, ἀν τὸ ηλισκάς στήθος του, τὸ κάθιδρον πρόσωπόν του καὶ αἱ γώματος πεπαυμέναι χειρές του δὲν τὸν ἐδείκνυον ἀληθινή ἐργάτην. Επενέρθερες τὴν ὄντον εἰς τὴν ὅχθην τῆς ὁδοῦ, ἐν ᾧ ἐγὼ τὸν εὐχαριστούν διέτι μὲ συνέδροχος· ἔκει δὲ καθήσας ἐπὶ τοῦ χόρτου πρχισε νὰ συνομιλήσῃ οὐδέμως μεθ' ἡμῶν.

« Πόσον ἐμεγάλωσες, υἱέ μου! Ἐλεγεν ἡ γραίκη, παρετηροῦσα αὐτὸν μετ' ἀγαλλιάσεως. Σὲ βλέπω πάντοτε ὅπως θέσο διαύτης ἀπὸ τὴν Σιένναν διὰ τῶν βουνῶν, θὰ κλίσουν ἀπὸ τότε δέκα ἔτη τὰ Χριστούγεννα. Ήσο ἔξυπόλυτος, ἀλλ' ἔκτοτε ώραιός ωσάν ἀγγελος μὲ τὰ μεγάλα σου μαλλιά, τὰ ὄποια ἐφθάναντα εἰς τοὺς ώμους.

— Ναὶ, εἶπεν ὁ Πεππίνος, σὺ μητέρα μὲ ἐδέχθης πρώτη καὶ μὲ ὀδήγησες εἰς τοῦ ἀγίου ἐφημερίου. Ἐκεῖνος μὲ παρηγόρησε, τὸ δυστυχίσμένον ὀρφανόν, ἐκεῖνος μὲδωκε ψωμί. Διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ δὲν τὸν λησμονῶ ποτὲ εἰς τὰς προσευχάς μου, ἀλλ' οὔτε σὲ λητημονῶ.

— Δὲν εἰς ἀχάριστος, υἱέ μου καὶ θὰ προκέψῃς. Μίχν ἡμέραν θὰ ἔχωμεν ὥραιόν τους γάμους καὶ δύο ώραιόν τους ἐραστάς, δταν θὰ ἡγήσουν οἱ κώδωνες τῆς ἐκκλησίας διὰ σὲ καὶ τὴν Ιαστικὴν τοῦ Φιγλίνου.

— Σιωπή, μάννα, εἶπεν ὁ Πεππίνος ἐρυθριῶν,

νομίζει κάνεις δτι έγγιζει τὸν οὐρανὸν διὰ τοῦ δακτύλου καὶ πολλάκις ἐκπίπτει εἰς τὴν ἀβύσσον.

— Πᾶ! Πᾶ! ἀπεκρίθη ἡ γραῖξ, ὅποιος ἀγαπᾶται εἶναι πολὺ ἴσχυρός. Ἡ Μαγδαληνὴ δὲν εἶναι κακὴ ὅσον φαίνεται μεγάλη γλώσσα κρύπτει πολλάκις μεγάλην καρδίαν. Τὴν γνωρίζω τώρα πενήντα χρόνους· τὴν εἶδα μόλις ἔως τὸ γόνατόν μου ὑψηλήν, δταν ἥρχετο εἰς ἡμές διὰ νὰ ἐπάρῃ σύκα ἢ κάστανα· ἡμην πλουσία τότε, είχα τὸν ἄνδρα μου·

Ἡ συνομιλία ἐξηκολούθει μὲ τὴν αὐτὴν οἰκείαν, τπτα, δτι αἴρηται προέκυψεν ἐκ τῆς ὁδοῦ ἀνθρώπος μελχνοπώγων, ἔχων εἰς τὴν χεῖρά του πυράγραν καὶ σφύραν, καὶ φέρων ἐπὶ τοῦ ὕμου δέω ἢ τρία σκαλιστήρια νεωστὶ ἐξωπλισμένα. Ιδών με ἔκαψε σχῆμα δυσκρεστείας καὶ ἐπέρασε χωρίς νὰ εἴπῃ λέξιν. Ἡ σκίτυνη ποδιά του ἡ μικρὰ καὶ μαύρη πίπα τὴν δποίαν είχεν εἰς γωνίαν τινὰ τοῦ στόματος, δτρόπος καθ' ἓν ἐβάδιζε κάμπτον τὰ γόνατα, ὅλα ἐδείκνυον τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀνθρώπου. Τὸ δὲ βλέμμα τῆς γραίας, καὶ μάλιστα οἱ απινθηροδολοῦντες τοῦ Πεππίνου δρθαλμοί, μοι ἀνήγγελλον ἀντίζηλον. Οἱ ἀνεζωσμένοις ἐκεῖνος Κύκλωψ, δ τὴν ὅψιν ἀνθρακεῖς, δασὺς τοὺς βραχίονας, καὶ φριξόθριξ, ἦτο ὁ κοινὸς ἐγθρὸς τὸν ὁποῖον είχα κεραυνοθολήσει.

Μετά τινα βήματα δ ἀνθρώπος φαινόμενος δτι προχωρεῖ μετὰ κόπου, ἐστράφη ἀποτέμως ἐπανθλήθε πρὸς ἡμές βραδέως, μὲ παρετήρησε μετὰ δυσπιείας, ἔρριψε τὰ ἐργαλεῖα του κατὰ γῆς, ἔπειτα δὲ διὰ φωνῆς περιπνηγοῦς, ως εἰ κατέπνιγε ἴσχυρὰν συγκίνησιν.

« Εάν ἐργάζεσαι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τοὺς ἀγρούς μας, είπε πρὸς τὸν Πεππίνον, θὰ σὲ χρειασθῇ καιρὸς διὰ νὰ ἐργασθῇς τὰ ἐλαιιάδενδρα αὐτά.

— Εἰξεύρεις καλὰ, Καῖσαρ, δτι δὲν ἀποτρέφομαι τὸν κόπον, ἀπεκρίθη δ Πεππίνος· ἐργάζομαι πρὸ πολλοῦ εἰς τὰ κτήματά σας ώστε νὰ τὸ γνωρίζεις.

— Τοῦτο μόνον γνωρίζω δτι δταν τρώγη κάνεις τὸ ψωμὶ τῶν ἀνθρώπων, δὲν πρέπει νὰ τοὺς κακοδουλεύῃ.

— Λύτο κρίνω καὶ ἔγω, ὑπελαβε πρόφως δ νεκνίας· μὲ φαίνεται δὲ δτι καὶ πρὸς τὸν πατέρα σου δεικνύω σένας καὶ πρὸς σὲ φίλιαν.

— Τὴν φίλιαν σου! ἀνέκραζεν δ Καῖσαρ, δὲν τὴν θέλω. Εἶναι φίλια τοῦ ιούδα προδίδοντος τὸν κύριόν του. Μὴ προσποιησαι δτι ἀπορεῖς, προσέθηκεν ἵδων τὸν Πεππίνον ἀνασκυρτήσαντα. Οταν ἔχῃς τόσουν πνεῦμα διὰ ν' ἀρέσῃς εἰς τὰς νέκες, πρέπει νὰ σὲ μένη ἀρκετὸν διὰ νὰ ἐννοήσῃς ἔνα ἄνδρα. Όρκεις καρδιοκλέπτα (rubacori), δπως σὲ ἀνομάζουν, θέλεις νὰ σὲ εἰπῶ τὸ δνομικέεινης τὴν ὁποῖαν ἀγαπᾶς;

— Καὶ τι σὲ ἐνδιαφέρει τὸ δνομικό αὐτό, είπεν δ Πεππίνος μὲ φωνὴν συγκεκινημένην. Μήπως εἰς ἐ-

φημέριος διὰ νὰ ἐξομολογής τοὺς ἀνθρώπους; Γίνου πρῶτον παππᾶς καὶ ὅστερον ἐξομολογεῖς.

— Δὲν ἔμποδίζω τὴν Σάνδραν ν' ἀγκαπᾷ ὅποιον θέλει, ὑπέλαβε καταρροντικός δ Καῖσαρ· ἀλλ' ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ ἔμποδίσω τὸν ὑπηρέτην νὰ ὑβρίζῃ τὸν κύριόν του, καὶ σὲ λέγω, ἐν δινόματι τοῦ πατρός μου καὶ ἐμοῦ, δτι ἐὰν δὲν ἀφήσῃς αὐτὴν τὴν κέρην δὲν ἔχεις ἐργασίαν διὰ σὲ εἰς ἡμᾶς.»

Ο δὲ ταλαιπωρος Πεππίνος ἔκρυψε τὸ πρόσωπον εἰς τὰς χεῖράς του, ως ἀνθρώπος καταθεβλημένος καὶ ἀνίσχυρος κατ' ἀπροσδοκήτου λύπης.

* Ήμην βέβαιος, είπεν δ Καῖσαρ θριαμβεύων, ἡμην βέβαιος δτι θὰ ἐπειθεστο ὅταν σὲ ώμοιει τις ὅπως πρέπει. Μὲ ἐνόησες θέλω ν' ἀφήσῃς τὴν Σάνδραν καὶ νὰ μὴ πατήσῃς πλέον τὸ ποδάριο εἰς τοῦ προστάτου· ἀλλως θὰ ἐξαναγίνης δ πλάνης τὸν ὅποιον περιεθάλψκεν, χωρὶς νὰ γνωρίζωμεν δτι ἐθερμαίναμεν ὄφιν. »

Ο Πεππίνος ἤγειρη τὴν γούρην καὶ ὠχρός.

« Καῖσαρ, είπεν, ἔχω πρὸς σὲ εἰλικρινῆ φιλίαν, εἰξεύρω δὲ καὶ δτι χρειαστῶ εἰς τὸν πατέρα σου· ἀλλὰ τὸ πράγμα τὸ ὅποιον μὲ ζητεῖς εἶναι ἀδύνατον. Μόνη ἡ Σάνδρα ἡ μάννα της ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μὲ ἀπομακρύνῃ κάνεις ἄλλος.

— Νοτε, ὅλα ἐτελείωσαν, είπεν δ τρομερὸς σιδηρουργός.

— Όλα ἐτελείωσαν, » ἀπεκρίθη περίλυπος δ Πεππίνος.

Καὶ ἐμπήξας τὴν παρ' αὐτὸν ἀξίνην εἰς τὸ χῶμα, ἔρριψε τὸ ἐπανωφρόριον εἰς τοὺς ὕμους του.

« Ποῦ πηγίνεις ὑπέλαβεν δ Καῖσαρ;

— Τι σὲ μέλει δὲν εἴμαι πλέον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν σου καὶ δὲν λαμβάνω δικταγάς ἀπὸ σέ.

— Κ' ἔγώ, είπεν δ Καῖσαρ, προδήλως θρασυνθεὶς ὑπὸ τόσης πραξτητος, ἔγώ σὲ ἀπαγορεύω νὰ ἐπιτρέψῃς πρὸς τὴν Σάνδραν, ἐὰν δὲν ἐπιθυμῇς νὰ μετανοήσῃς δι' αὐτό.

Καὶ τῷ ἐδείκνυε δρυμαλέων γρόνθον.

« Μὴ φοβερίζης, είπεν δ νεκνίας. Εἰξεύρω δτι εἶσαι δυνατώτερός μου, ἀλλὰ δὲν θὰ μὲ ἔμποδίσῃς ν' ἀγκαπᾷ καὶ νὰ βλέπω ἐκείνην τὴν ὁποῖαν ἀγαπῶ. Απὸ μαχαίρια ἔλαν ἦτον δ δρόμος καὶ εἰς καθέναν βῆμα ἔλαν ἀπήντων ὡπλισμένον ἀνθρώπον, θὰ ὑπήγαινα δπου καὶ ἀν μὲ ἐκάλει. Εάν δ θάνατος εύρεθῇ εἰς τὸν δρόμον μου, θὰ ὑπερπηδήσω τὸν θάνατον. Τγίσινε.

— Δὲν θὰ ὑπάγης, » είπεν δ ἔτερος· καὶ ἀρπάσας τὸν Πεππίνον ἀπὸ τοῦ τραχήλου τὸν ἐστρεφούρησε καὶ τὸν ἔρριψεν, ἀλλ' ἔπεσεν εἰς τὰς ἀγκάλας μικρές.

Ηγέθην διὰ νὰ ἔμποδίσω δνισον πάλην ἀλλ' δ Πεππίνος δρθιος ἔμπροστας μου εἶγε δράζει ἀπὸ τῶν γειρῶν τὴν γραίας τὸ ξύλον.

« Πάρε θη ἀπὸ αὐτὰ τὰ σκαλιστήρια, ἐφώναξεν εἰς

τὸν Καίσαρα, καὶ ἂς οὐδὲν δὲν θὰ μ' ἐμποδίσῃς νὰ περάσω. »

Κ'έπειπες κατὰ τοῦ ἀντιπάλου του, ὡς ἀνθρωπὸς ὀλίγον φροντίζων περὶ τῆς ζωῆς του.

Πρὸς μεγάλην μου δ' ἐκπληξιν, ὁ Καίσαρας δὲν ἀνέμεινε τὸν ἔχθρόν του. Εἶπεπλάγη ἄρα γε ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πεππίνου; Ή δὲν ὑπάρχει τάχα ἀδάμας ἀκηλίδωτος, οὔτε ἡρως πρὸς στιγμὴν μὴ δειλιῶν; Άγνοος ἀλλὰ, παρὸ τὸ δυνομάτου, εἰδὼ τὸν ῥητήνορα ἔκεινον ἀρην φεύγοντα διὰ τῶν ἀγρῶν καὶ καταδιωκόμενον ὑπὸ τῶν καταρῶν τῆς γραίας, ἐνῷ οἱ Πεππίνος, πάλλων τὸ ζύλον, ἔτρεχε δρομαίως πρὸς τὸν οἴκον τῆς φίλης του.

Z'.

Ἐπιτρέψας, εὔρον εἰς τὴν δενδροστοιχίαν τὸν Πεππίνον τὴν Σάνδραν καὶ τὴν Μαγδαληνὴν εἰς μεγάλην συγομιλίαν.

Οἱ Πεππίνος δὲν ἦτο πλέον ὁ νικητὴς τοῦ ὅποιου εἶχα θαυμάσαι τὴν ἀνδρείαν· ἔκυπτε τὴν κεφαλὴν καὶ ἐδέχετο μετὰ κατανύξεως τὰς ἐπιτιμήσεις τῆς Σάνδρας.

« Σὲ ἀπηγόρευσα νὰ δαρθῆς, ἔλεγεν ἡ Σάνδρα, τῆς ὅποιας ὅποιας; οἱ δρθαλμοὶ ἔλαυπον· καὶ δὲν σ' ἐπλήγονες ἢ σὲ ἐσκαράτευς; καὶ δὲν κάμπιεν ὑμέραν σὲ κτυπήσῃ κακά; λέγεις πάντοτε δὲν μὲ ἀνήκεις καὶ ἐπειτα μόνον δὲν τούς κάμψεις.

— Πήγανε λοιπὸν νὰ ἀποκατασταθῆῃς, ἐκραύγαζεν ἡ Μαγδαληνὴ, ὑψοῦσα τὸν φωνὴν καθόσον ἐπιλησίαζον, διὰ νὰ μὲ ἔχῃ μάρτυρα τῆς φρονήσεως της, ὡραῖς ἀγαπητικὲς χωρὶς κατάστασιν καὶ χωρὶς ἐργασίαν κανεὶς τώρα ὅπου ὁ πατὴρ τοῦ Καίσαρας σὲ ἐδίωξε, πιστεύεις δὲν θὰ σὲ μεταχειρισθῇ κανεὶς εἰς τὸν τόπον, διὰ νὰ τὰ βάλῃ μὲ σὸν τὸν οἰκογένειαν; Τί θὰ κάμης τώρα μετὰ τὸ ὀρεικὸν σου ἀριστούργημα; Άλλα ἀπὸ τρελλὸν τί ἀλλο νὰ περιμένῃ κανεὶς εἴμην ἀνοησίας; »

Οἱ Πεππίνος μ' ἔθεώρει περίλυπος ἐπεχείρησε νὰ τὸν ὑπερασπίσῃ, δίψας τὸ ἄδικον εἰς τὸν Καίσαρα· ἀλλ' ἡ μὲν Μαγδαληνὴ μὲ ήκουνεν ἀδημονοῦσα καὶ ἐρώναζε περισσότερον, ἢ δὲ Σάνδρα δὲν ἔλεγε λέξιν. Ἐνδομέρχως ποίκ γυνὴ δὲν συγχωρεῖ τὸν μαχόμενον ὑπὲρ αὐτῆς; Άλλ' ἔκεινη, δὲν ἔτελεισα, τὸν ἐπέπληξε περισσότερον καὶ αὐτῆς τῆς μητρός της. Η Σάνδρα εἶχε περισσότερον ἔρωτα ἢ ματαιότητα, καὶ ὁ φόβος μηποτες χάσῃ τὸν Πεππίνον της τὴν καθίστη ἀνελεήμονα. Ο δὲ ταλαίπωρος νέος ἐκπεπληγμένος πρὸς τὸ νέον τοῦτο τῆς ἀγάπης εἶδος, ἐσιώπα μάκτενάζων.

Τὴν στιγμὴν ἔκεινην ἔφικασεν ὁ ἐφημέριος ὑπερῆσπισα τὸν Πεππίνον καὶ ἡ ἐπιτυχία μου παρ' αὐτῷ ὑπῆρξε μεγαλειτέρα. Ο ἀγαθὸς γέρων δὲν ἐνόησε τίποτε ἐκ τῆς ἔριδος ταύτης, τῆς ὅποιας δὲν τῷ ἔλεγον τὴν αἰτίαν· κατ' ἔκεινον ὁ Πεππίνος καὶ ἡ

Σάνδρα ήσαν παιδία· δὲν ἐφαντάζετο ποτὲ δτὶ δέρως θὰ ἐτάρασσε τὸν βίον των.

« Τέχνον μου, εἶπεν εἰς τὸν Πεππίνον, θὰ ἔχουνες καλλίτερα δὲν εἶχες περισσότεραν ὑπομονὴν καὶ δὲν ἐλησμόνεις δ, τι χρεωστεῖς εἰς τὸν πατέρα τοῦ Καίσαρας. Αὐτὸς ἀς σὲ γένη μάθημα. Άλλα δὲν σ' ἐπῆρα ἀπὸ τὸν δρόμον πρὸ δέκα ἑτὸν διὰνὰ σὲ βάλω πάλιν σύμερον εἰς αὐτόν. Μεῖνας ἔδω, ξως ὅτου εὔρης ἐργασίαν. Η Μαγδαληνὴ θὰ σ' εὔρη κάμμιαν γωνίαν εἰς τὸ σπῆτη διὰ νὰ κοιμάσαι καὶ κάνειν κοιμάτι φωμὶ διὰ νὰ προγευματίζῃς. Τὸ μικρόν μου περιβόλιον ἔχει ἀνάγκην περιποιήσεως, θὰ τὸ περιποιήσῃς. Καὶ ἐπειτα θὰ ζητήσωμεν ἔργον διὰ σὲ δὲν θεός έσυθετ τοὺς καλοὺς ἀνθρώπους. »

Η δὲ Μαγδαληνὴ, εἶπερ ποτὲ μανιώδης, ἔγρυζε κατὰ τῆς ἀπεριτκεψίας τοῦ κυρίου της· η Σάνδρα, ἐρυθρὰ ὑπὸ δργῆς καὶ λύπης, ήτο εἶπερ ποτὲ ώραίας δ Πεππίνος περιστρέφων εἰς τοὺς δακτύλους του τὸ σκιάδιόν του, ἀνύψου τὴν κεφαλὴν εἰς ἐκάστην λέξιν τοῦ ἐφημερίου, καὶ ὑπέβλεπε τὴν σκληράν του ἐρωμένην, ἐνῷ χονδρὸς δάκρυα ἐκυλίοντο εἰς τοὺς δρθαλμούς του. Όλοι ἐσιώπων ἀλλ' ἦτο ἡ πρόδρομος τῆς θυέλλης σεγή· μόνος ὁ γέρων μου φίλος δὲν ἐφρόντιζε περὶ τῆς ἐπιούσης.

Τὸ ἐσπέρας ἀπεσύρθην ἐνωρίς, δλίγον κουρασμένος ἐνεκκα τῆς κακονυκτίας. Άλλ' ὡς ματαιότης τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας τὴν προτεραίαν εἶχα καταραθῆ τὰς νυκτερινὰς μελωδίας καὶ τοὺς ἐραστάς, τώρα ἐπόθουν ἔκεινα τὰ πλήρη ἐλπίδος φορατά τὴλέουν λύπην ζένην πρὸς ἐμὲ καὶ τὴν δοποῖν δὲν ἀντίλλασσα πρὸς δλας μου τὰς εὐτυχίας. Συνέταξα ώραῖν κήρυγμα διὰ νὰ διδάξω τὸν ἔχωτόν μου τὴν φιλαυτίαν, καὶ εὐτυχῶς ἀπεκοιμήθην πρὸ τοῦ τέλους τῆς πρώτης περιόδου.

H'.

Αἱ ἐπόμεναι ἡμέραι ὑπῆρξαν μελαγχολικαί, ὡς ἀνήσαν δροχεραί. Ο Πεππίνος, διμοιος πρὸς περιστημένον πτηγὸν θραύσον τὰ πτερά του εἰς τὰς γωνίας τῆς ὁροφῆς, ἔφευγε καὶ ἐκρύπτετο εἰς δλας τὰς γωνίας, διὰ νὰ ἀπαλλαγθῇ ἀπὸ τὴν ἀνελεήμονα γλῶσσαν τῆς Μαγδαληνῆς. Η δὲ Σάνδρα δὲν ήκουεν δλιγότερα, ἀν καὶ δὲν ἐγκατέλειπε τὴν μητέρα της οὔτε μίαν στιγμήν. Έάν διερχομένη παρὸ τὸν Πεππίνον ἀνύψους τοὺς δρθαλμούς, ἡ Μαγδαληνὴ τὴν ἐπέπληττε διὰ τὴν ἀναίδειαν ἐὰν ἔκυπτε τὴν κεφαλὴν, ἡ Μαγδαληνὴ τὴν ἐπέπληττε διὰ τὸν οἰκτόν της. Οὕτως, ἀπογωρισμένος τῆς ἐρωμένης, καὶ τοι ζῶν παρ' αὐτήν, ὁ ταλαίπωρος μόνον εἰς τὸν κῆπον εὔρισκεν εἰρήνην. Έκεὶ ἐκπέμπων μεγάλους ἀναστεναγμούς καὶ σκάπτων τὴν γῆν μετ' ἀπελπισίας, εὔχεται δλίγον μονάξιαν καὶ ἀνάπτυσιν.

Τὸν ἔβλεπα συγνὰ ἐκεὶ καὶ ωμίλουν ἀσμένως μετ'

αὐτοῦ, ἐν ᾧ ὁ ἔφημέριος ἐπεσκέπτετο τοὺς πτωχούς του. Ή τύχη μὲ κατέστησε, κοινωνὸν τῶν μυστικῶν του. Τοῦτο ἥρκει ὅστε νὰ μ' ἐπιζητῇ. Ο νέος ἔχει ἀνάγκην νὰ διακοινώνῃ τὰ αἰσθήματά του ὅταν ἀγαπᾷ· ὁ δὲ Πεππῖνος μ' ἔζητει πάντοτε κάμμιαν νέαν συμβουλὴν διὰ τὰ ἀτελεύτητα σχέδια, τὰ ὅποια ἀνετύλισσεν εἰς τὴν κεφαλὴν του. Νὰ μείνῃ εἰς τοῦ προστάτου οὕτε πρόπον οὔτε δύνατὸν ἦτο, μία λέξις τῆς Μαγδαληνῆς ἥρκει διὰ νὰ τὸν ἀπομακρύνωσι. Νὰ μείνῃ εἰς τὴν χώραν δὲν ἔπρεπε νὰ ἐλπίζῃ περισσότερον, διότι ὁ Καῖσαρ ἦτο ἐξάδελφος ὅλης τῆς πόλεως καὶ κάνεις δὲν θὰ ἐπέλιμα νὰ προσθάλῃ ἀνθρωπὸν τόσον ἀναγκαῖον καὶ τόσην φοβερὸν δοσὸν ὁ σιδηρουργός. Άλλὰ διὰ τὸν Πεππῖνον ἡ ἀναγκώσις ἦτο στέρησις παντὸς ὅ, τι ἡγάπαι· ἡ ζωὴ του ὑπῆρχεν εἰς τὸ Φίγλινον· διὸν δὲν εἶναι τί ν' ἀποφασίσῃ. Ότε μὲν ἥθελε νὰ ὑπάγῃ εἰς ἀλγερίαν διὰ νὰ καταταχθῇ εἰς τὴν ἔσην λεγεῖνα καὶ μάλιστα διὰ νὰ φυνευθῇ, ὡς εἰ ὁ Θάνατος θὰ τῷ ἀπεδίδε τὴν ἀγκυρὴν του Σάνδρου. Συγνότερον δμως, διεγάτερον φιλόδοξος, ἥθελε νὰ ἔμβῃ εἰς ὑπηρεσίαν ἐν Φλωρεντίᾳ· ἐνίστε δὲ σκέπτετο νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν τόπον του, διότι ίσως δὲν τὸν εἶχεν λησμονημένον. Διὰ παντὸς τρόπου ἥθελε ταχεῖαν τύχην, διότι ἔφοβετο τὰ τεχνάσματα τῆς Μαγδαληνῆς, καὶ δὲν ἥδυνατο νὰ ζήσῃ μακρὰν τῆς Σάνδρας.

« Α! Κύριε, μ' ἔλεγε πολλάκις, πόσας λύπας ἔχει κάνεις ὅταν ἀγαπᾷ! Εγεννήθην μίσαν φαράν καὶ ἀποθνήσκω ἐκατόν. Όταν βλέπω τὰ ὄρατα ἐκεῖνα διμάτια, τὴν μόνην μου ἐλπίδα, ἡ καρδία μου λυδεῖ ὡς τὸ ἄλας εἰς τὸ νερόν ὅταν δὲν τὴν βλέπω τὰ δάκρυα πηγάζουν εἰς τὴν ψυχὴν μου. Τί νὰ κάμω; Θεέ μου! τί νὰ κάμω; »

Κ' ἐστρέφετο πρὸς τι παράθυρον, διόπου ὑπῆρχον γάστραι περιέχουσαι καρυόφυλλα καὶ βασιλικόν.

« Εἶτε, μ' ἔλεγε, τὴν βλέπω μόνην τὸ πρωτό. Όταν φαίνεται, δλα λάμπουν, καὶ μένει ἀκόμη κάποια λάμψις ἀφ' οὐ ἀνεγάρησε. Εἶμαι πολὺ δυστυχὴς διότι μόνον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὴν βλέπω· τί θὰ γίνεται ποτὲ διότι δὲν θὰ τὴν βλέπω διόλου; Α! κύριε, οὖν ἡς ὅσον καὶ ὁ προστάτης σοφὸς, εἴπε με τί γίνεται εἰς τὸν τόπον σου ὅταν δέρως σᾶς καταλαμψει. Δὲν ἀποθνήσκουν; »

Ἐξήντλησα δλην μου τὴν ἴταλικὴν εὐγλωττίαν διὰ νὰ δώσω εἰς τὸν Πεππῖνον συμβουλὰς σωφροσύνης, εἰς τὰς δποίας ἔγῳ αὐτὸς οὐδόλως ἐπίστευον. Ο ταλαιπωρος νέος στηριζόμενος εἰς τὴν ἀξίνην του μ' ἤκουε χαίνων χωρὶς νὰ πιστεῖ τὴν περισσότερον ἐμοῦ εἰς τοὺς λόγους μου· ἀλλ' ἡσθάνετο ἀνακαύφιστιν ἀκούσιον περὶ τοῦ δέρωτος του καὶ τῆς Σάνδρας. Τὸν κατέλειπον δὲ πάντοτε διεγάτερον κατακειθημένον ἀναγκωρῶν. Τὴν ἀμυδροτάτην ἐλπίδα ἔδραττε τὴν

μᾶλλον ἀδύνατον πιθανότητα τὴν παρεδέχετο. Όταν ἔχῃ τις ἡλικίαν εἴκοσιν ἐτῶν θέλει νὰ ἀγαπήσῃ, θέλει νὰ ζήσῃ· οὔτε τὴν ἐγκατάλειψεν οὔτε τὸν θάνατον ἔννοει.

Ο Πεππῖνος δὲν εἶχε φθάσει εἰς τὸ τέρμα τῶν δοκιμασιῶν· ὅ, τι προεῖδε, ὅ, τι ἔφοβετο ἐγένετο μετ' οὐ πολὺ. Ή Μαγδαληνὴ, ἀνήσυχος καὶ βαρυνθεῖσα διὰ τὴν παρουσίαν του, ἐξεμυστρεύθη ὅλα εἰς τὸν ἔφημέριον καὶ ὡς πανοῦργος γυνὴ, ἐπήνεσσε τὸν ἔχθρὸν τὸν ὅποιον ἥθελε νὰ καταστρέψῃ. Περιέγραψε ζωηρῶς τοὺς κινδύνους, εἰς τοὺς δποίους ὑπέκειτο ἡ Σάνδρα πλησίον ἀνθρώπου τρυφεροῦ καὶ ἐρασμίου δσον ὁ Πεππῖνος. Μετὰ τὴν πρώτην ἐκπληξιν, ὁ ἔφημέριος ὠμίλησε περὶ γάμου. Ή Σάνδρα δὲν τῷ ἐφαίνετο τόσον εὐγενοῦς καταγωγῆς, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ ὑπανδρευθῇ ἐκείνον τὸν δποῖον ἡγάπαι. Άλλ' ἡ Μαγδαληνὴ ἀντέταξε τὴν νεκράν ἡλικίαν καὶ τὴν πενίαν τοῦ Πεππίνου· προέτεινε τὴν μπτρικὴν ἐξουσίαν, ἔκλαυσε καὶ τόσον, ὥστε ὁ γέρων μου φίλος εἰζήτησε συγγνώμην διὰ τὴν ἀπερισκεψίαν τῆς δποίας ἐγένετο ἔνοχος, δεχθεὶς εἰς τὴν οἰκίαν του ἀνθρωπὸν ἀγαπῶντα. Όλιγας ὥρας ἐπειτα, ἡ Σάνδρα ἐλευθέρα πλέον, ἥρχετο μεστὴ δακρύων νὰ ἐπαναλάβῃ εἰς τὸν Πεππῖνον τὴν τρομερὰν σκηνὴν, τὴν δποίαν τῆς διηγήθη ἡ μήτηρ της. Ή Μαγδαληνὴ ἐπέτυγε τοῦ σκοποῦ της. Ο Πεππῖνος ἦτο παρὰ πολὺ ὑπερήφανος ὥστε νὰ μείνῃ παρισσότερον εἰς τὴν οἰκίαν ἐκείνην, ὡς ἀτιμος καὶ ἐπαίτης (αὐτὰς τὰς σκληρὰς λέξεις εἶχεν εἴπει ἡ Μαγδαληνὴ). Ἠκουσεν ἄφωνος τὴν φίλην του· δτε δὲ αὐτὴ πτονθεῖσα διὰ τὴν σιωπὴν του τὸν ἡρώτησε, τοῦτο μόνον ἔμαθε παρ' αὐτοῦ δτε πρὸς ἡ ἀποφασίσῃ θὰ τὴν ἔβλεπε.

Θ'.

Ο ταλαιπωρος νέος ἔδραμεν εἰς τὸν κῆπον· ἦτο ἡ δρα κατὰ τὴν δποίαν ἔβλεπόμεθα καὶ ήμην δ μόνος φίλος του. Ήτο ἔξι φρενῶν καὶ παρεκάλει τὸν Θεὸν νὰ τῷ ἀφαιρέσῃ τὴν ἀθλίαν του ζωῆς. Εγὼ δὲ τὸν ἀφινα νὰ λέγῃ, περιμένων νὰ καταπραῦθῃ ἡ λύπη του διὰ τῆς ἐξαντλήσεως καὶ τῶν δακρύων, δτε ἔνος τις προύχωρης σοβαρὸς πρὸς ήμᾶς. Ήτο ἀνήρ μετρίου ἀναστήματος, μελαγχρῆς, λιχγὸς καὶ τὴν ὄψιν ἡλιοκαῆς ἔχων. Μέτωπον στενόν, διὰς καμπύλη, δφθαλμοὶ ἀετοῦ, τρίχες ἐν γρῷ κεκαρμέναις, πυκνὸν γένειον, ἐσχημάτιζον πρόσωπον ἔξι ἐκείνων τὰ δποία συνήθως δὲν λησμονοῦνται. Ήτο ἐνδεδυμένος ὡς χωρικὸς, ἀλλὰ μετ' ἐπιτηδεύσεως. Φέροιν πλατύγυρον καὶ στακτόχροον σκιάδιον, εἶγεν ὑπενδύτων (γιλέκιον) κόκκινον μετὰ χαλκίνων κορδίων, χονδρὸν λαιμοδέτην μεταξωτὸν, βρακίον καὶ ἐπανωφόριον μέλανα, ζώνην κοκκινοβραχῆς καὶ περικνημίδας ἐκ κιτρίνου δέρματος, δθεν ἔξτροχοντο καμπύλοι πτερνιστῆρες. Επλησίας πρὸς ήμᾶς σαλεύων ἐπὶ τῶν λευκῶν του, ὡς ἵππεύς τις ἡ ἴππο-

πώλης, ἐστάθη ἐνώπιον τοῦ Πεππίνου, διανοίξας τὰ σκέλη καὶ στηρίξας τὸν γρόνθον εἰς τὴν πλευράν του, καὶ τὸν παρετήρησεν ἀσκαρδαμυκτὶ σιωπῶν.

« Πανάγαθε Θεέ! σὺ εἶσαι, Τάκινθε! ἀνέκραξεν ὁ Πεππίνος ριφθεὶς εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ νεωστὶ ἐλθόντος.

— Σὺ εἶπας, ἔξαδελφε, ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, τραχὺς τὴν φωνὴν καὶ ἀπαθῆς τὸ πρόσωπον. Εἰς δέκα ἔτη δὲν λησμονεῖ κάνεις τὸν συγγενῆ του. Εἶχα ἀνάγκην ν' ἀγοράσω μερικὰ πωλάρια ἀπὸ ἑδῷ καὶ δὲν ήθελησα νὰ περάσω τόσον πλησίον τοῦ Φιγλίνου χωρὶς νὰ ἴδω τὸν Πεππίνον μου.

— Ποῦ ὑπάγεις; τί κάμνεις; ήρώτησεν ὁ νεανίας παρετηρῶν μετὰ θαυμασμοῦ τὸ ἔνδυμα τοῦ παλαιοῦ του συντρόφου. Ἐπέτυχες, βλέπω; προσέθηκε στενάζων.

— Ποῦ ὑπάγω; ἀπεκρίθη ὁ Τάκινθος· εἰς τὴν Μαρέμπην, καθὼς πάντοτε. Τί κάμνω; Είμαι ξυλοτόμος, ἀγθρακοποιός, μεταλλευτής, σκαπανεύς, σιδηρουργὸς, ὅ, τι θέλεις, καὶ, ἐξηκολούθησε κτυπήτας τὴν ζώνην του ὅπου ἀντίχεις ἀργύριον, καθὼς λέγεις ἐπέτυχα. Σὺ δὲ ποῦ εὑρίσκεσαι;

— Έγώ, εἶπεν ὁ Πεππίνος, εἴμαι ἀθλιέστερος παρά εἰς τὴν Σιένην· οὔτε ἐπάγγελμα ἔχω πλέον, οὔτε φίλους, οὔτ' ἐλπίδα.

— Οὔτε φίλους; εἶπεν ὁ ὄλοτόμος ἀταράχως· ἴδου ἐγώ· οἱ παλαιοὶ εἶναι οἱ καλλίτεροι· οὔτε ἐπάγγελμα; ἔλαξ εἰς τὴν Μαρέμπην ἔχει θέσιν δι' ὅλους.

— Εἰς τὴν Μαρέμπην, εἶπεν ὁ Πεππίνος διστάζων λέγουν ὅτι ἐπικρατεῖ ἐκεῖ θέρμη καὶ θάνατος· πηγαίνει κάνεις καὶ δὲν ἐπιστρέφει.

— Εὐίστε, ἀπεκρίθη ὁ μέλαξ ἀνθρωπος. Πολλοὺς ἀφῆκκε εἰς τὰ περίχωρα τοῦ Γροσσέτου. Ἄλλα δὲν ἐπλάσθημεν διὰ νὰ σαπήσωμεν εἰς τὸν τόπον ὡς μανητάρια. Πρὸ δὲ ἐτῶν ὅπηγα εἰς τὴν Μαρέμπην κατεσκεύασα πότασαν, ἀνενέωσα γῆν, εἰργάσθην εἰς γώματα· βλέπεις δι' αὐτὸν ἀποθνήσει κάνεις πάντοτε.

— Καὶ κερδίζεις τις εἰς τὴν Μαρέμπην;

— Ναί· ἡ ἐργασία εἶναι σκληρὴ ἀλλ' ὁ μισθὸς κακλός· Εἶναι λαχεῖον· ἔχει μὲν μεγάλους κινδύνους ἀλλὰ καὶ ωραίας ἐλπίδας κέρδους. Ἐπειτα δὲν μένομεν δῆλον τὸν χρόνον εἰς τὸ ἔλος, φεύγομεν ὅταν ἡ θέρμη ἔρχεται καὶ περῶμεν τὸ καλοκαῖρον εἰς τὴν πατρίδα μας. Διπλῇ ἐργασίᾳ καὶ διπλῶς κόπος, ἀλλὰ καὶ διπλοῦς μισθοῦς.

— Θὰ ἔλθω μαζῆ σου, εἶπεν ὁ Πεππίνος, καταληφθεὶς ὑπὸ τῆς ἐλπίδος ταχείας τύχης καὶ προσεχοῦς ἐπανόδου· θὰ σὲ ἀκολουθήσω εἰς τὴν Μαρέμπην. Πότε ἀναχωρεῖς;

— Ἀπόψε. Εἴστειλα ύμπρός δῆλην μου τὴν συντροφίαν, τὴν δοπίαν πρέπει νὰ καταφθάσω· εἰς τὴν ὑπόρειαν τοῦ San-Donato· ἥλθα δὲ νὰ σου σφίγξω τὴν χειρόν, τίποτε περισσότερον.

— Ἀπόψε! ἐκραύγασεν ὁ χριστὸς ἐραστὴς, ἀπόψε! καὶ παρετήρησεν ἡμᾶς ἀποπλήκτως.

— Λύ σὲ κρατῆ τίποτε ἑδῷ, εἶπεν ὁ Τάκινθος παρεδόξως μειδιῶν, μὴ στενοχωρεῖσαι· συνόδευσέ με ἔως τὴν πύλην, διότι τὸ ἀλογον μου περιμένει, καὶ θυσίαν!

— Οχι, οχι, ἀναχωρῶ· θύσο λέξεις εἰς τὸν προστάτην καὶ σὲ ἀκολουθῶ. Πάρε μ' ἀπ' ἑδῷ, ἔξαδελφε, θὰ μὲ δώσῃς τὸ θάρρος τοῦ ὄποιου ἔχω ἀνάγκην· διότι σὺ εἶσαι δυνατός, Τάκινθε, καὶ διτανῆ μην παιδίον, σὺ πάντοτε μὲ μπεστήριζες. »

Καὶ λαβὼν τὸν βραχίονα τοῦ ξυλοτόμου ἔβαδισε πρὸς τὴν οἰκίαν. Ἐκ τῆς ταραχῆς του, ἐκ τῶν ἀπηλπισμένων συγηέτων του, καὶ πρὸ πάντων ἐκ τοῦ τρόπου δι' οὐ ἐδείκνυε τὸ παράθυρον τῆς Σάνδρας, ἦτο φανερὸν ὅτι τῷ ἔλεγεν δλα.

I.

Τῶν δύο φίλων εἰσελθόντων, ὁ ἐφημέριος μετὰ τῆς συνήθους καλοκαγαθίας παρώτρυνε τὸν Πεππίνον νὰ ὅμιλησῃ, τὸν ήκουσε μετὰ προσοχῆς καὶ πρεσέχητη τὴν γνώμην του.

« Μεγάλη εἶναι ἡ ἀπόφασίς σου, εἶπεν κύτῳ, νὰ ὑπάγης εἰς τὴν Μαρέμπην, καὶ, τέκνον μου, ὑπόκεισαι εἰς πολλοὺς κινδύνους· ἀλλὰ δὲν πηγαίνεις ἐκεῖ ὑπὸ ἀπληστίας κινούμενος, ἔχεις θέλημα εἰθύν· δ Θεὸς, ἐλπίζω, θὰ σὲ προστατεύσῃ. Δὲν θέλω σμως νὰ ἐξέλθῃς τοῦ Φιγλίνου ώς ουγάς· ζεῦξε τὸ baroccio καὶ θὰ σὲ συνοδεύσω ἐγὼ ἕως τὸ San - Donato. Θὰ περάσωμεν δῆμον τὴν πόλιν, ὃστε ἔλαστος νὰ γνωρίζῃ ὅτι ἀναχωρεῖς ώς τίμιος ἀνθρωπός καὶ ἔχων τὴν φιλίαν δῆλων ήμῶν. Όλαι μας αἱ εὐχαὶ καὶ δλατομας αἱ δεήσεις θὰ σὲ συνοδεύσωσι, καὶ διτανή τὸν Μάιον ἐπανέλθῃς, θὰ περάσῃς τὸ Φιγλίνον ἀταπείνωτος καὶ θὰ εἰσέλθῃς πάλιν ἑδῷ ώς φίλος. Ή οὐκία μου θὰ ἔναιε οἰκία σου καὶ ἐλπίζω ὅτι αὐτὴ ἡ χώρα θὰ ἔναιε πάντοτε χώρα σου. »

Ἐν δὲ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν εἰσηρχόμενη, δ ἐφημέριος ἐκωδώνιτε δίς· ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ Σάνδρα εἰσώρυχσαν. Αὐτὸς δὲ ταῖς ανήγαγειλε τὴν ἀναχωρησην τοῦ Πεππίνου, ἐπαινῶν τὴν ἀπόφασίν του καὶ οὐδόλως ὑπανιχθεὶς καὶ τὰ αἴτια τῆς ἀναχωρήσεως. Παρετήρουν τὰς δύο γυναῖκας. Αστραπὴ γρῆς ἐπέλαμψεν εἰς τὸ μέτωπον τῆς Μαγδαληνῆς· ἀλλ' ὡς δὲν ἐφυνεῖτο μὴ μαντεύσωμεν τὴν κακήν της σκέψην, ἔκυψε τὴν κεφαλὴν καὶ ἐσιώπησε. Ή δὲ Σάνδρα παρετήρησεν δῆλους ἡμᾶς, προχωρήσασα ἀπὸ τούτου εἰς ἐκεῖνην, ώς εἰ ἔγινεται λόγον τινὰ ἡ βούθειαν· ἐπειτα δρυῆς πρὸς τὸν Πεππίνον, τραπέντα πρὸς τὴν θύραν καὶ φεύγοντα τὸ ἀπειλητικόν της βλέμμα·

« Ὁπάγεις εἰς τὴν Μαρέμπην; εἶπε μὲ φωνὴν διακεκομένην.

— Εἶναι ἀνάγκη, ἐψιθύρισεν ἀποστρέφων τοὺς δρθιαλμοὺς, εἶναι ἀνάγκη.

— Οχι, οχι, δὲν θὰ ὑπάγης, ἀνέκραξεν, ἀρπάζουσα αὐτὸν ἀπὸ τοῦ βραχίονος καὶ σύρουσα εἰς τὸ μέσον τῆς αἰθούσης. Δὲν θέλω νὰ μὲ ἀφήσῃς. Δὲν θὰ φύγεις, ή θὰ πατήσῃς εἰς τὸ πρόσωπόν μου. Εἰπὲ λοιπὸν ὅτι μένεις, εἴαν μὲ ἀγκάπτεις!

— Σάνδρα! » εἶπεν αὐστηρῶς ὁ ἐφημέριος.

Η ταλαίπωρος κόρη ἔμεινεν ὥστε κεραυνόπληκτος καὶ ἀφῆκε τὸν βραχίονα τοῦ Πεππίνου, διστις ἔγεινεν ἄφαντος.

« Τέκνον μου, εἶπεν ὁ ἐφημέριος πλησιάσας εἰς τὴν βακπιστικὴν του καὶ λαβὼν φιλοστόργως τὰς δύο της χεῖρας, τέκνον μου, δὲν πρέπει νὰ τὸν κρατήσῃς. Πρὸ παντὸς ἄλλου χρεωστεῖς νὰ ὑπακούῃς εἰς τὴν μητέρα σου· ὁ Θεὸς τὸ προστάζει. Εἴαν ὁ Κύριος Θέλη νὰ σὲ δοκιμάσῃ, ὑπόκυψε καὶ εὐχαρίστησέ τον μάλιστα διὰ τὴν ἀγαθότητά του, διύτι αἱ δοκιμασίαι αὐταὶ εἶναι πολὺ διλιγώτερον σκληραὶ διὰ σὲ ἢ ὅποια μένεις μὲ νῆματα, παρὰ δι᾽ ὅποιον δῆποτε ἄλλον. Ισως διὰ τὸ καλόν σου μᾶς ἀφίνει ὁ Πεππίνος· ὅτι καὶ ἀν συμβῆ, πράττει κατὰ καθῆκον καὶ χρεωστεῖς νὰ μὴ τὸν ἀποτρέψῃς. »

Ἐνῷ δὲ ὁ ἐφημέριος ὠμίλει, ή Σάνδρα ἔτρεμεν διλόσωμος· ἐφίνετο δὲ ὅτι κατέβαλλεν ἀγῶνα ὑπεράνθρωπον διὰ νὰ κρατηθῇ.

« Κλαῦσε, κλαῦσε, κόρη μου, εἶπεν ὁ ἐφημέριος καὶ αὐτὸς σφόδρα συγκεκινημένος, θὰ ἀνακουφισθῇς.

— Οχι, οχι, ἐκραύγασε σκληρυνομένη, δὲν εἶναι κακῶδες διακρύων. Προστάτα, τὸν συνοδεύεις εἰς San-Donato· ἀφες μὲ νὰ ἔλθω μαζῆ.

— Εὐχαρίστως, κόρη μου, ἀπεκρίθη ὁ ἀγαθὸς γέρων νεύσας εἰς τὴν Μαγδαληνήν· βλέπεις ὅτι ἔχω πλήρη πεποίθησιν εἰς τὸ θάρρος καὶ τὴν φρόνησίν σου. »

Η Μαγδαληνὴ ἐξήλθε μερικάς στιγμάς καὶ ἐπανήλθε σύρουσα δισάκκιον, τοῦ ὄποιου τὰς δύο πήρας εἶχε γεμίσει χρτού, κρέατος, μῆλων καὶ ἐλαϊδῶν. Η καλὴ της φύσις ὑπερίσχυε, καὶ ίσως ἐνδομένης ἡτο διλιγώτερον ὀργισμένη κατὰ τοῦ Πεππίνου ἡ ὅσον ἐνόμιζε.

Τοῦ baroccio ζευχθέντος, ἀνέβημεν καὶ οἱ τέσσαρες εἰς τὸ ἀγροτικὸν ἐκεῖνο δχημα, συγκροτούμενον ἐξ ἑνὸς μόνου καθίσματος ἐξηρτημένου διὰ λωρίων δερματίνων μεταξὺ δύο μεγάλων τροχῶν, οἱ δὲ ποιῶι σὲ κατακονίζουν. Ο ἐφημέριος, διστις ὡδῆγει, μὲ ἐκάθισε ἐμπρὸς καὶ παρ’ αὐτὸν, ὁ δὲ Πεππίνος καὶ ή Σάνδρα, οἵτινες εἶχον ἐστραμμένα πρόσωπα νῆματα τὰ νῶτα κατέλαβον τὰς δύο ἄλλας θέσεις. Ο δὲ Τάκινθος ἡκολούθεις νῆματα μακρόθεν, ἀναβάνων μέγαν καὶ μέλανα ιππον. Εἴαν ἔθλεπε τις τὴν σιωπὴν καὶ τὴν ἀθυμίαν τῶν δύο νέων, καὶ τὴν αὐστηρὰν μορφὴν τοῦ Τάκινθου, θὰ ἔλεγεν ὅτι ήσαν

κατάδικοι ὀδηγούμενοι· μπὸ χωροφύλακος εἰς τὴν πλησιεστέραν φυλακήν.

Διέλθομεν τὸ Φίγλινον βήματι βραδεῖ. Πολλοὶ περίεργοι· συνέτρεχον βλέποντες τὸ δχημα ὑμῶν, καὶ ὁ ἐφημέριος ἡθελεν ὥστε δ Πεππίνος ν’ ἀπογκιρετίσῃ τοὺς φίλους του. Ἐκαστος ἐξέφραζε μεγαλοφώνως τὰς παρατηρήσεις του, καὶ, ἐπειδὴ οἱ ἔρωτες τοῦ Πεππίνου δὲν ἦσαν εἰς κάνενα μυστικοῦ, δὲν ἔφειδοντο τῆς Μαγδαληνῆς καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς Σάνδρας. Πράγμα παράδοξον, εἰς δὲλους τοὺς τόπους, περιγελῶσι μὲν τοὺς ἀγαπωμένους, ἐνδομένης δὲ τοὺς ὑπερασπίζουσι.

Περὶ τὸ μέσον τῆς πόλεως εἶδον σιδηρουργεῖον φέγγον· ἐπὶ ἀκμονας ὑπαίθρου ἐργάτης βωμαλέος ἔτυπτε καὶ μετεσγημάτιζεν εἰς ἐργαλεῖον φύλλον σιδηρᾶν πεπυρκατωμένην, ἐξ ἣς ἀνεπέμποντο σπινθῆρες· ἡτο ὁ Κατσκρ. Η κοινὴ φήμη τῷ εἶχεν ἀνχυγελεῖ τὴν ἀναγώρησιν τοῦ Πεππίνου· αὐτὸς λοιπὸν ἔμενε κύριος τοῦ πεδίου. Άμα ἴδων νῆματα πλησιάσαντας, ἀφῆκε τὸ ἔργον του καὶ ἐχαιρέτισεν νῆματα ὑπούλως, ὥστε ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπόν μου. Ἐφερε τὴν χεῖρα εἰς τὴν καρδίαν του προτιθέπων τὴν Σάνδραν, ἐπειτα δὲ καλέσας τὸν ἀντίκηλόν του δὲν εἶξεν διὰ ποίου ὑδριστικοῦ ὑνδυματος ἔστυρε τὴν γλῶσσαν καὶ τῷ ἔδειξε τὸν γρόνθιον. Καί τοι πολὺ καταβεβλημένος ὁ Πεππίνος ἡγέρθη· ἀλλ’ ή Σάνδρα τὸν ἐκράτησε καὶ ἀνέπεσεν εἰς τὸ κάθισμα στενάζων· λύπη, ἔσορεια, οὕρις πάντα ἐμάστιζον αὐτὸν ἐνταῦτῳ.

Άλλ’ ὁ θρίαμβος τοῦ Κατσκρος δὲν ὑπῆρχε μακροχρόνιος· διότι ή ἐκδίκησις ἐπλησιάζει ὑπό τὴν μορφὴν τοῦ Τάκινθου, διστις διὰ μαστιγώσεως ἐπιμόρησε τὸν σιδηρουργόν. Ο Κατσκρ μανιώδης ἐστράφη, ἀλλὰ προσέκρουσεν εἰς τὸν ιππον καὶ ἐστράθη κατὰ γῆς. Αἴροντος ἀρπάζει χαλίκιον ἀλλὰ πρὶν ή ἀνεγέρθη, ὁ Τάκινθος, περάσας τὸν πόδα ὑπὲρ τὸν λαιμὸν τοῦ Ζώου, εὑρίσκετο πεζός, διὰ μὲν τῆς ἑτέρας τῶν χειρῶν κρατῶν τὸν σιδηρουργὸν ἀπὸ τὸν λαιμὸν, διὰ δὲ τῆς ἀλληλος πάλλων τὴν λαβὴν τῆς μάστιγός του. « Εάν τὸ μάθημα δὲν εἰς φθάνῃ, εἶπε, θὰ σὲ μάθω πῶς τιμωροῦν τοὺς αὐθαδεῖς εἰς τὴν Μαρέμπην. »

Τὸ ἡθος τοῦ Τάκινθου, ή τραχύτης τῆς φωνῆς του, ή δύναμις τῆς χειρός του, ἀπέτρεψεν τὸν Κατσκρ ἀπὸ ἀνέσου πάλης, καὶ, γελῶντος τοῦ δχημα, εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὸ ἀντρόν του, διὰ νὰ κρύψῃ τὴν δργήν καὶ τὴν καταισχύνην του. Χάρις εἰς τὴν φτιλίαν ὁ Πεππίνος καὶ πάλιν ἐνίκησε.

Τὸ ἐπίλοιπον τῆς ὁδοῦ διηνύσαμεν ἡσύχως. Ο ἐφημέριος καὶ ἐγὼ συνωμιλοῦμεν περὶ ἀδικφόρων πρηγμάτων· εἶχε ζήσει παρά πολὺ, κατείχετο ὑπὸ σκέψεων πολὺ σοβαρῶν, μάστε νὰ πτοηθῇ ὑπερμέτρως ὑπὸ λύπης ἐρωτικῆς· ίσως δὲ καὶ κατίσχυεν ἐκτοῦ, διπλας καταστήσῃ εὐχάριστον εἰς ἐμὲ ταξιδίον ἀρκετὰ με-

λαγχολιών. Ενίστε εστρεφόν τὴν κεφαλὴν διὰ νὰ
ἴδω τι ἔγινοντο τὰ δύο θύματα. Ή μὲν Σάνδρος εἶχε
τηρήτει τὴν χεῖρα τοῦ Πεππίνου εἰς τὴν ἐδικήν της,
ἄλλος οὐδὲ λέξιν ἔλεγε· ὁ δὲ ταλαιπωρος νέος δὲν ὠ-
μίλει περισσότερον ἐκείνης· ἀνεστέναξε καὶ παρετή-
ρει μὲ πεπλανημένον βλέμμα τοὺς ἄγροὺς, ἐν ᾧ ὁ
Τάκινθος, πάντας μακρὰν τῇ ἀμάξῃ, ἐκάπνιζε σο-
βαρῶς τὴν πίκαν του καὶ περὶ μόνου τὸν ἵππον του
ἐφάνετο φροντίζων.

Οὐτε ἐπλησιάζουσεν εἰς τὸν λόφον τὸν ἀναβαίνοντα
εἰς San-Donato, ὁ Τάκινθος διέβη ἔμπροσθεν ἡμῶν
διὰ νὰ φθάσῃ τὴν συναδίκην, ἥτις περιέμενε εἰς λιθάδιον
τι. Ήσαν ἐκεῖ τίφη ἀνδρῶν φορτιζόντων ἐπὶ τὸν ὄπο-
ζυγίον πάντα τὰ εἰς τὸν σκαρέα τῆς Μαρέμμης ἀ-
ναγκαῖκ· ἐδῶ μακρὰ ἔύλα, προωρισμένα ἀναμφιβόλως
εἰς σκήνωσιν· ἐκεῖ ἀγροτικὸν σιδηρουργεῖον καὶ παγ-
τὸς εἰδούς ἐργαλεῖα· ἀπιστέρω βιρέα δισάκκια, πίθοι,
εάκκοι, δίκτυα, ὅπλα. Ήτο ἀποικία μεταναστεύουσα,
ἄλλος ἀποικία ἀνευ γυναικῶν καὶ παιδίων, ἢ μᾶλλον
στρατιὰ πορευομένη κατὰ τῆς malaia καὶ τοῦ πυ-
ρετοῦ, ἥτις καὶ αὐτὴ δὲν θὰ ἔνικα ἀναμιωτί.

Η ὥρα τοῦ ἀπογωρισμοῦ ἦλθε. Ἐπεζεύσαμεν· ὁ
δὲ Τάκινθος ἔφερεν ἐνα τίπον εἰς τὸν ἐξάδελφον του·
ὁ Πεππίνος ἡσπάσθη τὴν χεῖρα τοῦ ἐφημέριον, ἔλαβε
τὴν εὐλογίαν του καὶ τὸν παρεκάλεσεν νὰ προσέρχηται
ὑπὲρ αὐτοῦ· ἐπιτακ ἔλαβε τὴν χεῖρα τῆς Σάνδρας
καὶ, μετὰ τῆς ἀδιαφορίας ἐκείνης ὑπὲρ τὴν ὄποιαν ὁ
χωρικὸς κρύπτει ἔνιστε ἀπειρον λύπην.

« Τίγιανε, Σάνδρο, εἶπε· σύστησέ με εἰς τὴν μη-
τέρα σου.

— Τίγιανε, Πεππίνα, ἀπεκρίθη· ὁ θεὸς νὰ σὲ δώσῃ
εὐτυχῆ ἐπιστροφήν. »

Αμα ἀναβάντος τοῦ Πεππίνου ἐπὶ ἐφιππίου τοῦ ὅ-
ποιου αἱ ἀστράβιαι (arçons) ἦσαν τέσσον ὑψηλαι ὡστε
ἐνιούστο μέχρι τοῦ στήθους, ἐδόθη τὸ σημεῖον τῆς
ἀναγκωρήσεως τὸ πλαθύος ἐκίνησε· ἐκαστον ὑποζύγιον
ἐτάχθη ὅπισθεν τοῦ ἑτέρου, ἐν ᾧ οἱ πόδιοι, ἐλεύθεροι,
ἔτρεχον πρὸς τὴν μητέρα των καὶ ἐπαύσον καθ' ὅδον·
ὁ Τάκινθος ἔμεινε τελευταῖος κλείων τὴν πορείαν
καὶ ἐκράτησε πλησίον του τὸν ἐξάδελφόν του.

« Λέεις μου, μοι εἶπεν ὁ ἐφημέριος, μὴ θέλων
νὰ παραπεινῃ λυπηρὰν συγκίνησιν· ἢ γὺνες πλησιάζει
καὶ θὰ φθάτωμεν μὲ τὰ στραχεῖα εἰς τὸ Φίγλινον.

Η Σάνδρος μὲ εἶδε, ὡς ἂν ἦτο καρφωμένη εἰς τὸ
ἐδάφος καὶ μὴ θυμαμένη μήτε θέλουσα ν' ἀναγωρήσῃ.

Διὰ νὰ κρατήσω τὸν ἐφημέριον ἡσθάνθην τὴν ἀ-
νάγκην ἐνεργοῦς ἀντιπερισπασμοῦ.

« Φίλε μου, εἶπα, ἐσκέρθην παρὶ τοῦ Ramnes καὶ
δὲν πιστεύω εἰς τὴν ἀνεκάλυψήν σας. Πρῶτον, εἰσθε
βέβαιος ὅτι οἱ Τυρρηνοὶ δὲν εἶχον τὸ Ο εἰς τὴν γλώσ-
σαν των;

— Πῶς; μοι εἶπεν ἐκπλαγεὶς σφόδρα διὰ τὴν

ἀμάθειάν μου, δὲν γνωρίζετε τὸ ἀλφάριτον τοῦ Βο-
μάρζου; »

Καὶ ἤρχισε νὰ χαράσσῃ διὰ τῆς ἔξθετου του δεξιᾶς
καὶ ἀριστερᾶς τὴν σειρὰν τῶν τυρρηνικῶν γραμμάτων
ἐπισωρεύον τοὺς ίσχυροτάτους λόγους, ὅποις με
πείστη.

Ἐγὼ, δὲν τὸν ἤκουσα· ἐν ᾧ ὠμίλει ἡκολούθουν
διὰ τῶν ὑφισταμένων τὴν συνοδίαν, ἥτις ἀνέβαινε ἐλι-
σσομένη τὸν μακρὸν λόφον, φωτιζομένη ὑπὸ τελευ-
ταῖς τοῦ ἡλίου ἀκτίνος. Ενίστε κκυπή τις τῆς γῆς
ἐκρυπτεν ἀπὸ τῶν ὑφισταμένων ἡμῶν τὸν Πεππίνον,
ἔπειτα δὲ ἀνεφράγνετο πάλιν, ἔχων εἰς τὴν χεῖρα τὸ
σκιάδιον του, δεδεμένον διὰ πλατείας καὶ κυανῆς
ταπινίας, ἐνθυμήματος τὸ διποῖον ἔλαβεν εἰς εὐτυχε-
στέρας ἡμέρας. Μικρὸν κατὰ μικρὸν τὸ στῖφος ὑψού-
το ἐπὶ τοῦ βουνοῦ καὶ ἐπλησιάζεν εἰς τὴν κορυφὴν,
ἐν ᾧ η Σάνδρος δλη εἰς τὸν φίλον της παραδεδωμένη,
τὸν ἡκολούθει διὰ τοῦ βλέμματος καὶ τῆς καρδίας.

Οὗτος ἔφεραν εἰς τὴν ῥάγιν τοῦ λόφου, ὁ Τάκινθος
ἔστις τὸν πῖλόν του, ἔλαβε τὴν χεῖρα τοῦ ἐξαδελφού
του καὶ ἐφώναξε πρὸς ἡμᾶς ὑγιαίνετε δι' εὐήχου
φωνῆς· ἔπειτα ἔγινεν ἀσφαντος. Ο δὲ Πεππίνος πα-
ρακυρόμενος καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ὀμιλήσῃ, ἐπήλιπεν
εἰς τὰ δπίπω, ἐκτείνας τὰς χεῖρας, ὡς εἰς θήσεις νὰ πε-
ρισφέγξῃ εἰς τελευταῖον ἐναγκαλισμὸν ὅ, τι τὸν διέ-
φευγε πατρίδα, εὐτυχίαν, ἔρωτα.

« Πεππίνο, Πεππίνο μου! » ἀνέκραξεν η Σάνδρος
καὶ ἐξέιψθη ὀλοφυρομένη, εἰς τὸν ὄψον τοῦ ἐφημέριον,
λησμονήσαντος τοὺς Τυρρηνοὺς διὰ νὰ παρηγορήσῃ
τὴν ταλαιπωρον κόρην.

Σ.

(Ἐπειτα τὸ τέλος)

ΣΥΛΛΟΓΗ

λέξεων φράσεων καὶ παροιμιῶν.

(Συνέχ. Ιδε φυλλάδ. 309.)

Α.

Λεκανίδα καὶ λεκάνη (ἥ λεκανίς τῶν ἀρχαίων).

Λελοκάρα (ἥ)- Πτερνὸν σαρκοδέρον καὶ κρῶζον,
μεταφορ. ἐπὶ δερρονος καὶ λάκου γυναικός· καὶ λε-
λοκάρη= δ λωλὸς ἥ λωλὸς παρ' ἄλλοις καὶ σα-
λὸς, δ μωρός.

Λεμπίδα — εἶδος ἀκάρπου, λεπιδωτῆς καὶ ἐρυ-
θρώδους γῆς, ᥫ κυανοχρόου λεμπίδα μαχαιρίου, ᥫ
λεπίδα, ᥫ λάμα.

Λευχήρα (ἥ)— δ λευχὴν τῶν ἀρχ.— εἶδος νοσή-
ματος τοῦ δέρματος.